POKROK ZÁPADU

Založen 1871.--Ročn[redacted] OMAHA, NEBR., V ÚTERÝ DNE 2. KVĚTNA 1899. Dvojtýdenníku: Ročník VII. číslo 66.

Z filipinského bojiště.

Povstalci nabažili se války a začali vyjednávati o mír.

Generál Otis odepřel přistoupiti na příměří, jež Aguinaldo žádal, aby prý kongres filipinský rozhodnouti mohl, zda měly by se složiti zbraně, neb válka dále vedena býti. Generál Otis nechce však uznati domorodou vládu v jakémkoli způsobu. On jest totiž toho náhledu, že Aguinaldo začal válku na svoji vlastní zodpovědnost a může uzavříti mír srovna tak, přeje-li si ho opravdu. Americký velitel nehodlá poskytnouti povstaleckému náčelníku času, aby se mohl zotaviti a opětně sraziti své zdemoralisované šiky.

Plukovník Aguelles a poručík Bernal ze štábu generála Luny přišli v pátek po železničních kolejích do Apolitu s vlajkou míru. Dovedeni byli ku gen. Wheatonovi a konečně do hlavního stanu gen. McArthura, aniž by jim oči zavázány byly, jak je zvykem v případech podobných. Povstalečtí důstojníci pochválili nejdříve neohroženost a udatenství amerických vojáků a dále mluvili o hrůzách války a požehnání míru.

Gener. McArthur oznámil svým návštěvníkům, že nemá práva ku zastavení boje a odkázal je na generála Otise. Trvalo to šest hodin, nežli se vyslanci dostali k americkému veliteli. Porada páteční neměla žádného výsledku.

Gen. Otis zaslal odboru války následující depeši:

"Po dobytí Calumpitu, McArthurova divise překročila řeku Rio Grande vzdor všem velikým překážkám, zahnavši soustředěné šiky nepřátelské dvě míle po železnici. McArthur sděluje, že překročení řeky bylo podivuhodným vojenským kouskem a že zásluha za veliký úspěch náleží odvaze, obratnosti a energii plukovníka Funstona, pod obezřelým dohledem gen. Wheatona. Ztráty nepatrné, počet nebyl ještě zjištěn.

Dnes ráno náčelník štábu velícího generála povstaleckého přišel do našich řad, aby vyjádřil obdiv nad skvělým výkonem americké armády při přebrodění řeky, což bylo pokládáno za nemožné. Štábní důstojník oznamuje, že velící generál povstalecký obdržel od své vlády nařízení, aby zastavil nepřátelství během vyjednávání o mír. Lawton se svojí kolonou nalezá se v okolí Augatur, východně od Calumpitu, kdež očekává zásoby potravní. Včera ráno sbor 1500 povstalců udeřil na naše vojsko v Taguig; zahnáni zpět washingtonským plukem. Naše ztráta dva mrtví, dvanáct raněných."

Ve čtvrtek zabiti byli Edward W. Strain a Joseph Eno z pluku washingtonského a Chas. Murphy z prvního pluku montanského. Raněných bylo 26.

O návštěvě povstaleckých důstojníků zaslal gen. Otis odboru války následující depeši, datovanou v Manile 29. dubna: "Porada se zástupci povstalců skončila dnes ráno. Žádali o zastavení nepřátelství na tři týdny, tak aby mohli svolati kongres za účelem rozhodnutí, zdali měli by ve válce pokračovati, neb vyjednávati o mír. Návrh zamítnut a plná amnestie slíbena, vzdají-li se. Věřím, že povstalci jsou syti války, ale chtějí vymoci podmínky co nejvýhodnější."

Ačkoli panuje všeobecný náhled, že povstalečtí vyslanci se vrátí s jinými návrhy, gen. Otis nikterak neochabuje v přípravách ku další útočné kampani. V sobotu nařídil generálmajoru Lawtonovi, aby vrátil se do Augota, několik mil severozápadně od Norzagaray, zásobil tam své mužstvo a nepostupoval, dokud vyjednávání bude v proudu. Rozkaz podobný udělen byl dle všeho také generálu McArthurovi, ale týž spravuje mosty a opevňuje zákopy, jež nalezají se čtvrt míle před nepřítelem.

Zástupci povstalců byli v americkém hlavním stanu skvěle pohostěni a dovoleno jim též navštíviti přátely a známé v Manile. Když se dlouho nevraceli, vysláni podplukovník Mallose z pluku mo[illegible]ánského a majoři Adam a Shields do hlavního stanu gen. Luny, aby tam vyřídili, že vyslanci povstalečtí v bezpečí se vrátí. Naši důstojníci přespali ve stanu gen. Luny a praví, že všemožná pocta byla jim prokazována.

Dříve než generál Otis vydal gen. Lawtonovi rozkaz, aby na čas činnou kampaň zastavil, setkal se týž s povstalci v horách blíže San Rafael. Bylo jich asi tisíc, ale po zápase, asi hodinu trvavším, vytlačili je Američané z dosti pevné posice se ztrátou pouze tří raněných.

Na rány, utržené v boji dne 24. dubna, zemřeli následující členové prvního pluku nebrasského: Otto Kastenberger, Charles Schwartz, Martin O. Legg, Francis Hanson. Maynard Sayres zemřel na tyfus.

Zajímavou depeši poslal odboru námořnictva admirál Dewey. Zní, jak následuje: "Došlo mne zdánlivě spolehlivé sdělení, že deset námořníků z Yorktownu, i s poručíkem Gilmorem, vězněno je v povstaleckém hlavním stanu. Pokračuji ve vyšetřování."

NOVÉ ZPRÁVY DOMÁCÍ.

POLITICKÉ.

Z Washingtonu.

‡ Z výkazu, vydaného odborem války, vysvítá, že od 4. února do 28. dubna zabito bylo na Filipinách 198 našich vojáků a 1,111 raněno. Obnášely tedy celkové ztráty naše 1,309 mužů.

‡ Komise civilní služby podala v sobotu presidentovi svoji zprávu, v níž zvláště zajímavo je odporučení ohledně vlády našich nových osad. Komise navrhuje, aby úřady v krajinách těch nepodléhaly nikterak politickému vlivu ze Soustátí a aby zřízenci ve všech odborech služby povyšováni byli pouze po zásluze a dle schopností. Úřadníkům má býti též zakázáno začínati jakékoli obchody v osadách.

‡ Včera obdržel francouzský vyslanec, Jules Cambon, čtyři poukázky po $5,000,000 na odbor pokladní v New Yorku. Jest to částka, kterou uvolily se Spojené Státy zaplatiti Španělsku za filipinské ostrovy. Peníze prozatím uloženy budou v Národní bance new-yorské.

Sporné hranice.

Missourská sněmovna přijala předlohu splnomocňující guvernéra Stephense ku jmenování komise, jež spolu s komisí nebrasskou urovnala by otázku hranic mezi okresem Atchison, Missouri, a okresem Nemaha, Nebraska. Hranice staly se nejistými pošinutím se řečiště Missouri.

Žádné svobodné jízdy.

Obě sněmovny wisconsinské přijaly osnovu zákona, dle něhož velkými pokutami mají býti trestáni veřejní úřadníci, neb delegáti do politických sjezdů, kteří by od železničních společností svobodný lístek přijali. Není pochybnosti, že předloha schválena bude guvernérem.

KRONIKA UDALOSTÍ.

Ze světa průmyslu a práce.

Z Pittsburgu a okolí dochází několik potěšitelných zpráv. Společnost pouličních dráh zvýšila svým více než 2,000 dělníkům mzdu o 20 procent. — Dělnictvu při pecích v Sharon a Sharpsville, Pa., kde téměř 1,200 osob pracuje, zvýšena mzda o 10 procent. — V uhelné oblasti connellsvillské, kde zaměstnáno je přes 12,000 dělníků, zvýšena mzda všeobecně od 6 do 12½ procent. — V železárnách a pecích v údolích Shenango a Mahoning v Ohio zvýšena byla mzda asi 1,000 dělníků o 10 procent.

Paní Georgeová osvobozena.

Paní Anna E. Georgeová, jež v Canton, O., souzena byla pro zavraždění George D. Saxtona, bratra manželky presidentovy, uznána byla porotou za nevinnou o 10:42 v pátek dopoledne. Před ohlášením ortele soudce napomínal shromáždění, aby uvarovalo se všelikých demonstrací, však vzdor tomu ozval se v síni nadšený jásot, když klerk vyřkl slovo "nevinna". Přítomné ženštiny běžely k paní Georgeové a tiskly jí ruce, kdežto ona sama poděkovala každému z porotců. Po té soudce nařídil formální propuštění obžalované. Paní Georgeová podnikne prý okružní cestu a řečniti bude o "ženských právech". Též obdržela několik nabídnutí k sňatku, avšak všecky odmítla.

Maso bylo prý dobré.

Wadeova vyšetřovací komise dokončila v sobotu své práce a zprávu, obsahující asi 30,000 slov, odevzdala odboru války. Nebyla sice dosud uveřejněna, ale praví se s jistotou, že všecka obvinění proti stravovatelskému odboru uznána za bezdůvodná a že pokáráni jsou někteří armádní důstojníci, mezi nimi sám gen. Miles. Prý si nestěžovali v čas Maso, dle náhledu komise, bylo dobré a neobsahovalo žádných chemických látek.

Cyklon v Iowě.

Západní část Iowy navštívena byla v neděli divokým cyklonem, kterýž mnoho škody natropil, ale pokud známo, lidských životů si nevyžádal. S několika stavení kolem Avoca a Oakland strhány byly střechy, maštale a kolny rozváleny a na sta kusů dobytka potlučeno.

Boj s bandity.

Dva bandité přepadli několik lidí blíže Brigham City, Utah, v sobotu večer. Šerif z okresu Box Elder pustil se za nimi s družinou ozbrojených mužů a dopadl je v neděli časně ráno osm mil od Ogden. Lupiči postavili se na odpor a několik ran bylo vyměněno. Kapitán Brown z ogdenské policie šel na pomoc šerifovi a brzy potom rozvinula se v horách druhá bitva, v níž jeden z lupičů a kapitán Brown byli usmrceni. Druhý lupič byl zatčen. V celém okolí zavládlo veliké rozčilení.

Americká rychlost.

Před soudcem Stoverem v New Yorku udělen byl v pátek rozvod manželům Sloanovým, náležejícím ku nejpřednějším a nejbohatším rodinám tamním, a hned večer provdala se slaměná vdovička za známého demokratického politika Perry Belmonta, rovněž milionáře. Aby dokázala svému bývalému mužíčkovi, že ničeho od něho nepotřebuje, vrátila mu dům ve 72. ulici, kterýž nedávno jí k svátku dal. Majetek má cenu $550,000 a paní Sloanová si vymínila, aby byl prodán a peníze uloženy pro dvě dítky její z prvního manželství, kdyby manžel č. 1 nechtěl jej vzíti zpět.

President na Raleighu.

V průvodu své manželky a některých vynikajících hostí, kteří súčastnili se odhalení pomníku Grantova ve Filadelfii, president McKinley navštívil v pátek křižák Raleigh, kterýž první ránu vypálil v památné bitvě v zálivu manilském a nyní v řece Delaware kotví. Když president na palubu vstoupil, vypálen byl národní pozdrav a všecko mužstvo seřaděno. Kapitán Coghlan představil námořníky těmito slovy: "Pane president: Toto jest mužstvo Raleighu. Část jeho pochází z vlajkové lodi Olympia. Všichni sloužili skrze celou kampaň." Po té president promluvil ku plavcům. Poděkoval jim za hrdinství a vytrvalost, jaké osvědčili v bitvě manilské a ujistil je, že vděčnost národa vznáší se nejenom ku slavnému admirálovi, který jim velel, ale i k tomu nejposlednějšímu členu mužstva. Sekretář námořnictva Long též pronesl několik slov a po provolání lodního pozdravu celá družina odplula na pevninu a brzy na to zvláštním vlakem odejela do New Yorku.

Podrobnosti o řádění tornáda.

Zprávy z krajin, tornádem postižených, zní stále hrozněji. V Kirksville, Mo., téměř padesát mrtvol a sedmdesát těžce raněných osob vytaženo bylo ze zřícenin, kdežto mnoho lidí se dosud pohřešuje. Není pochybnosti, že někteří zahynuli v troskách, v nichž oheň se vzňal. Škoda peněžní odhaduje se na $200,000. Asi 1,000 osob jest bez přístřeší a a bez prostředků. Ti, kdož ušetřeni byli záhubou, sebrali již mezi sebou $1,000 a též města St. Louis, Kansas City, Quincy, St. Joseph, Sedalia, Moberly, Macon a jiná nabídla pomoc. Smrt některých obětí vichřice byla zvláště hrozná. Tak na příklad jistá 16letá dívka nalezena byla s plaňkou 2x4 skrze tělo proraženou. Dítko jedno nabodnuto bylo na suk, kterýž krčkem mu proniknul. Občan jeden našel ženu svoji, již pouze podle šatu ztotožnil. Hlava byla úplně od trupu oddělena. Poměry obyvatelstva, katastrofou postiženého, jsou smutné. Zmíněná část města byla nedávno vystavena a málokterý dům prost byl dluhu. Proti větru pojištěno bylo pouze několik majitelů. V Newtown, kde téhož večera vichřice řádila, je patnáct osob zabitých a asi třicet raněných. Téměř půl města nalezá se v rozvalinách. Tornádo natropil za mnoho tisíc dollarů škody ještě v jiných místech, ale dalších životů lidských si nevyžádal.

Protitrustový zákon ústavním.

Obvodní soudce Joseph Martin v Little Rock, Ark., prohlásil známý protitrustový zákon za ústavní, ale omezil působnost jeho na přestupky spáchané ve státě Arkansasu. Generální návladní tvrdil, že dle zákona mohly by trestány býti i ty korporace, jež na pojišťovacích sazbách se dohodly jinde a v Arkansasu obchod provozovaly.

Otevření reservace Ute v Coloradu.

Více než 500 lidí čeká na otevření nové reservace Ute, která bude dne 4. května osadníkům odevzdána. Zaujímatelé pozemků pilně prohlíží si půdu, již chtějí učiniti svými domovy, avšak musí se do 4. května z reservace vrátiti. V poledne zmíněného dne dáno bude znamení a ti, kdož mají vybraný pozemek, který chtějí zaujmouti, úprkem poběhnou se svého stanoviště, a kteří nejdříve doběhnou cíle, stanou se pak majetníky vybraného kusu půdy. Zaujímatelé budou míti 90 dní času, aby se na pozemcích svých usadili.

Odhalení sochy Grantovy.

Ve čtvrtek odhalena byla ve známém Fairmount parku ve Filadelfii jízdecká socha generála U. S. Granta za ohromného účastenství všech tříd obyvatelstva. Roušku odstranila slečna R. Sartoris, vnučka velikého vojevůdce. V přístavě kotvil právě křižák Raleigh, kterýž, právě jako všecky ostatní lodi, slavnostně byl okrášlen. Mimo jiné vynikající osobnosti přítomen byl při obřadech president McKinley s manželkou, vdova po Grantovi a několik členů kabinetu s rodinami. Pomník je téhož vzoru, jako onen na Union squaru v New Yorku. Grant, v plné uniformě jízdeckého důstojníka, sedí na koni, kterýž všemi čtyřmi nohami spočívá na massivním žulovém podstavci. Výška sochy je patnáct stop. Celkem stál pomník $32,675.35.

Vyšetřování kolkových podvodů.

Spolkovému komisaři Edmundsovi ve Filadelfii předveden byl ve čtvrtek dřívější distriktní návladní Spoj. Států, Ellery P. Ingham, kterýž se svým příručím, Harvey K. Newittem, zatčen byl pro pokus podplacení Williama J. Mc Manuse, zřízence spolkové tajné služby. Nejdůležitějším svědkem byl William L. Kendig, majitel doutníkářské továrny v Lancaster, Pa., jenž peníze k uplácení poskytoval. Týž vypovídal, že Ingham ujistil jej úplnou bezpečností, bude-li on (Kending) a druhý továrník, Jacobs, platiti po $3,000 měsíčně po celý rok. Celkem dal Kending Inghamovi asi $10,000. Posledně vyplatil mu částku $3000 9. dubna a tu bylo mu řečeno, že $2000 budou odevzdány spol. detektivům McManusovi a Burnsovi následujícího dne. Kending svědčil též, že Arthur Taylor zhotovil rytinu kolků za pomoci Baldwina S. Bredella. V pátek svědčil tajný McManus, že od Newitta, společníka Inghamova, obdržel dvakráte po $500 a že peníze tyto odevzdal náčelníku odboru tajné služby, Wilkiemu. Týž výpověď tuto potvrdil. Po skončení výslechu odkázal komisař Edmunds obžalované pod zárukou $20,000 velké porotě.— Počet zabavených doutníků, jež nalézaly se v bedničkách s padělanými kolky vnitrozemských daní, se stále množí. V Lancaster, Pa., bylo jich až dosud skonfiskováno přes 500,000. V Knoxville a Chatanooga, Tenn., zabaveno bylo 70,000 těchto doutníků.

President Deweymu.

V pondělí, výroční to den veliké bitvy v zálivu manilském, poslal president McKinley admirálu Deweymu telegram tohoto znění: "V tento výroční den vašeho velikého vítězství, lid Spojených Států vyjadřuje oddanost a vděčnost vám a udatným důstojníkům a mužům z vašeho loďstva, jehož skvělý úspěch znamenal epochu v historii a jenž žíti bude v annálech hrdinských činů světových."

Z KUBY.

Generální guvernér Brooke pomýšlí na zákaz všeho druhu "tahů" a loterií. Dekret, kterýmž přísně zapovídají se býčí a kohoutí zápasy, byl již vydán.

V různých částech ostrova vyskytují se v značném množství padělané španělské peníze, hlavně zlaté mince.

Mnoho mluví se o tom, jaké stanovisko zaujme konečně gen. Gomez vůči Spojeným Státům. Od radikálů, jich smýšlení tlumočí časopisy La Discussion a El Reconcentrado, nazýván je už zrádcem, ale z kruhů jen velmi blízkých se tvrdí, že Gomez je dnes tak nadšeným stoupencem neodvislosti kubánské, jako kdykoli před tím. On pokládá prozatímní vládu americkou za nutnou, ale dosud se nevyjádřil, kdy asi měla by býti Kuba odevzdána lidu domácímu. Proto jest od některých horkokrevných vlastenců vyhlašován za "zrádce." Gomez, s několika kubánskými generály, prohlíží záznamy armádní, jež prý na konec nebudou obsahovati více než 28,000 jmen.

Gen. Brooke vydal v pátek nařízení, jímž daně na hypotéky, přenosy pozemkové, odkazy a dědictví sníženy o 50 procent, v některých pak případech na třetinu dřívějších obnosů.

V provincii Santiago de Cuba počínají si bandité neobyčejně drze. V pátek vyplenili vesnice Saro, Huti, Peregrina, Canelona, Sama a jiná družina vyloupila osadu San Andres, dvacet mil od Holguinu. Kubánský generál Salazar pustil se za nimi se sedmi muži a podařilo se mu skoliti jednoho. Též část lupu byla banditům vyrvána.

Jakékoliv vymknutí, obraženina, náraz neb odřenina, aneb pořezání se rychle nechá zhojiti upotřebíte-li St. Jacob's Oil.

— Úplný seznam knih k dostání zdarma v knihkupectví Pokroku Západu.

Lešetínský kovář.

Před několika lety vydána byla v Praze úchvatná výpravná báseň Svato pluka Čecha, "Lešetínský kovář." Líčeno v ní otrými tahy poněmčování českých dědin cizozemskými fabrikanty a vřelá láska lidu českého k řeči otců svých. Lešetínský kovář, vzor pravého Čecha, vzdoruje snahám poněmčovacím a zaplatí vzdor svůj životem, neboť za poněmčovately stojí mocné rameno "zákona a spravedlnosti". Báseň, psaná v slohu lehkém a přece úchvatně zajímavém, spůsobila veliký rozrach. Však ten trval na krátce! Vláda ji *skonfiskovala!* Jen něco málo výtisků před konfiskací rozprodaných přišlo mezi lid. Jsouce přesvědčeni, že přijdem vstříc přání každého milovníka ušlechtilé četby, vydali jsme se svolením spisovatele báseň tuto v plném znění konfiskovaného vydání. A v očekávání tom jsme se nemýlili. Během pr[illegible]ho roku rozebráno prvé vydání, skrovné ovšem a uspořádali jsme vydání druhé, v mnohem lepší a dokonalejší úpravě a větším formátě než bylo prvé. Báseň tvoří knihu o 88 stranách a prodáváme ji po 25ct. Do Čech, se zaručením, za 50c., z druhého vydání (ana kniha valně těžší) za 65ct. K dostání za hotové u

Pokrok Západu,
Omaha, Neb.

Frank Koutský

má největší ŽELEZÁŘSKÝ OBCHOD

v So. Omaha, č. 2408 N ul. - Telefon: 162.

Upozorňuje ctěné rodáky, že má velkou zásobu "Herrick" ledových skříní, "Jewel" gasolin. kamen, ocelové renče "Majestic", drátěné ploty, drátěné letní okenice a dvéře atd. Kdo hodlá stavěti, nechť mne navštíví, prodám vše od železa lacino a na splátku. Též prodávám semena k setí. Opatřím vám žlábky pod okap střech, hleďte zásobiti se měkou vodou a nenechte ji téci podél stavení, aby se vám nesesedlo. Kamna pro domácnost mám nejosvědčenější druhy. t51r

DROBNÉ ZPRÁVY.

* Blíže Mitchell, S. D., zahynuli při prérijním požáru Frank Howard a Allie Smith.

* Bývalý guvernér illinoiský, John P. Altgeld, jenž dobyl si národní pověsti neohroženým bojem proti trustům a zkaženosti politické, leží těžce nemocen ve svém domově v Chicagu. Lékař jeho, Dr. Nicholas Senn, vyjádřil se, že letos na jaře bojoval Altgeld svoji poslední politickou bitvu.

* V Rochester, N. Y., dvě káry výletního vlaku vyšinuly se z kolejí v neděli a tři osoby byly usmrceny a asi tucet poraněno.

* Ve Sioux Falls, Již. Dak., postaven bude chicagskými kapitalisty cukrovar, kterýž vyžadovati bude sklizeň asi ze 4000 akrů cukrovky. Ostatní farmeři čile podepisují kontrakty s cukrovarem.

* Ve Mardner, Idaho, stávkující havíři rozbili v sobotu prachem a dynamitem obilní závody společnosti Bunker Hill a Sullivan. V divoké řeži usmrcen byl jeden člověk a jiný zraněn. Stávkáři byli pány situace a dokonce i vlaků na dráhách Northern Pacific a Oregon se zmocnili. Peněžní škoda, jimi způsobená, obnáší $225,000.

* Městská rada v Des Moines povolila $100 ve prospěch tornádem postiženého obyvatelstva v Kirksville, Mo. a soukromé příspěvky vynesou několikráte tolik.

* Brigádní generál Davis ustanoven byl guvernérem ostrova Porto Rica na místě gen. Henryho, který se poděkoval.

Za doby jarní se nejsnáze a nejčastěji nachladíme, jelikož příliš včasně měníme spodní těžší prádlo za lehčí. V případě takém nejlépe poslouží zahřáti se koflíkem horkého Dr. Aug. Koenig's Hamburger Breast Tea. Nastuzenina rychle zmizí.

Hus a Žižka.

Krásné dva litografované obrazy představující české velikány Husa a Žižku, hodící se pro spo.kové a veřejné místnosti, jakož i pro rodiny, máme nyní na skladě. Prodáváme je oba po $1.00, aneb co premii k Pok. Západu za doplatek 50c. Pokrok Západu, Omaha, Neb.

SKVĚLOU . . . . .

společenskou zábavu

.....uspořádá.....

Tábor Columbus, čís. 69,

W. O. W.

v sobotu, dne 13. května '99

v síni pana J. W. Hrocha.

O příjemnou a nenucenou zábavu bude náležitě postaráno.

V úctě zve———:

Pořádající výbor.

DÍKŮVZDÁNÍ.

Klub českých Dám tímto vyslovuje vřelé díky všem přátelům a příznivcům, jež jakýmkoliv spůsobem nám ku zdaru našeho "Kalikového plesu" dne 22. dubna v síni J. Koutského odbývaného, nápomocni byli. Zvláštní naše uznání a věčk zasluhují pp. F. Vocásek a Laukal, za obětavé posloužení nám za nálevnou, panu Čapkovi za vybírání vstupenek, kapele p. F. J. Fraška za výtečnou hudbu a konečně veškerému ctěnému obecenstvu za hojnou návštěvu plesu našeho.

Jmenem Klubu Českých Dám So.-Omahských, VÝBOR.